

EDUSKUNTAVAALIT 2019

ME KYSYIMME - EHDOKKAAT VASTASIVAT

Eduskuntavaalit lähestyvät. Kiinteistöliitto Kaakkois-Suomi kysyi Kaakkois-Suomen alueen kansanedustajaehdokkailta mielipiteitä asumisen kysymyksiin. Kukin puolue valitsi vastaajat vaalipiiristään. Kyselyyn vastasi määräaikaan mennessä viisi kansanedustajaehdokasta Kaakkois-Suomen vaalipiiristä. Heiltä kysyttiin seuraavat kysymykset:

Kirjoittaja Anna-Liisa Pekkarinen

Asumiskustannukset

Asumismenot kasvavat Pellervon taloustutkimuksen arvion mukaan vuosina 2019–2020 runsaat 2 prosenttia vuosittain. Tällä hetkellä asumisen kustannukset vievät keskimäärin noin 29 prosenttia suomalaisten käytettävissä olevista nettotuloista. Taloyhtiöissä menoja nostavat hoitokulut, kuten kaukolämmön hinnan nousu ja varsinkin korjauskustannukset. Kuntakohtaisesti yksi merkittävä vaikuttava tekijä on kiinteistövero.

Asuinalueiden eriarvoisuus ja rakennusten kunto

Suomen rakennuskannan keskimääräisen iän vuoksi on monessa taloyhtiössä lähivuosina tiedossa suuria korjaus- ja remonttitarpeita. Monet taloyhtiöt ovat täysin eri tilanteessa kiinteistön perusparannuksien suhteen - Samaan aikaan, kun kasvukeskukset kasvavat ja kehittyvät, väestötappiokuntien asuintalot tyhjenevät.

Asumisen ja rakennusten terveellisyys

Vietämme jokainen ison osan ajastamme sisätiloissa. Rakennuksissa ja asuinnoissa on sekä yksilö- että kansallisvarallisuutta ajatellen paljon pääomaa kiinni. Meidän kaikkien yhteisenä tavoitteena on terveellinen, turvallinen ja toimiva rakennettu ympäristö.

1. Voisiko valtio tai kunta tehdä jotain asumiskustannusten jatkuvalla nousulle?
2. Pitäisikö osakkaiden voida hyödyntää kotitalousvähennystä myös taloyhtiön remonteissa?
3. Voidaanko poliittisella päätöksenteolla mielestäsi vaikuttaa maamme eri osien asuin ympäristöjen kehittämiseen?
4. Onko yhteiskunnan tuettava muuttotappioalueiden asunto-osakeyhtiöiden peruskorjauksia/saneerauksia?
5. Pitäisikö valtion tai kuntien tukea enemmän kiinteistöjen ja asuntojen energiatehokkuusremontteja?
6. Oletko huolissasi rakennetun ympäristömme terveellisyydestä ja turvallisuudesta seuraavissa eri kiinteistötyypeissä? Mitä asian parantamiseksi voitaisiin tehdä?

VAALIGALLUPIN KYSYMYKSET:

1. Voisiko valtio tai kunta tehdä jotain asumiskustannusten jatkuvalle nousulle?
2. Pitäisikö osakkaiden voida hyödyntää kotitalousvähennystä myös taloyhtiön remonteissa?
3. Voidaanko poliittisella päätöksenteolla mielestäsi vaikuttaa maamme eri osien asuinympäristöjen kehittymiseen?
4. Onko yhteiskunnan tuettava muuttotappioalueiden asunto-osaakeyhtiöiden peruskorjauksia/saneerauksia?
5. Pitäisikö valtion tai kuntien tukea enemmän kiinteistöjen ja asuntojen energiategohkkuusremontteja?
6. Oletko huolissasi rakennetun ympäristömme terveellisyydestä ja turvallisuudesta seuraavissa eri kiinteistötyypeissä? Mitä asian parantamiseksi voitaisiin tehdä?

Sosiaalidemokraatit Sami Virtanen

1. KYLLÄ Valtio: Asumiskustannukset syntyvät monesta eri lähteestä mm. kiinteistövero, energiaverot, vesi-, jätevesi- ja jätemaksut, lainakulut ja sähkön siirtomaksut. Kokonaisuuden hallinta ei ole oikein kenenkään käsissä, kun korotuksia tehdään erillisinä päätöksinä vähän joka suunnalla ja näin pienistä puroista syntyy isompi virta. Valtion päättäessä kiinteistö- ja energiaveroista tulisi asiaa arvioida asumiskustannusten kokonaisuuden kannalta. Jonkun pitää ottaa kokonaisuus haltuun ja siinä valtiolla on merkittävä rooli. Uudis- ja korjausrakentamista ohjaavaa lainsäädäntöä uudistettaessa pitää ottaa huomioon vaikutukset asumiskustannuksiin ja vältettävä kaikenlaisen kustannuksia kasvattavan byrokratian lisäämistä.

Kunta: Pyrkiä hoitamaan perustaloutensa siten, ettei kiinteistöveron korotuksilla tarvitse yrittää paikata muualla syntyviä taluspaineita. Mikäli kunnalla on omia energiayhtiöitä, tulisi omistajaohjauksella ohjata yhtiöitä energian käyttäjien kannalta mahdollisimman taloudelliseen tuotantotapaan. Kunnallisia energia- ja vesiyhtiöitä ei tule nähdä kunnan talouden paikkaajina asettamalla ylisuuria tuloutustavoitteita.

2. EI: Asunto-osaakeyhtiöissä tehtävät remontit eivät ole luonteeltaan sellaisia mihin kotitalousvähennys on aikoinaan rakennettu. Kotitalousvähennyksen tarkoituksena on ollut kannustaa kotitalouksia teettämään ulkopuolisilla sellaisia töitä, jotka ne ovat aikaisemmin tehneet itse. Lisäksi tarkoitus on ollut vähentää pimeän työvoiman käyttöä.

3. KYLLÄ: Poliitiikka, jonka tavoitteena on pitää koko maa asuttuna, täytyy olla tavoitteena. Tällöin esimerkiksi koulutukseen liittyvillä poliittisilla päätöksillä voi olla suuri merkitys eripuolilla Suomea. Esimerkiksi yliopistokoulutuksen merkitys Savonlinnalle oli ilmeinen takaisku. Opettajakoulutuksen siirto pois oli karmaiseva asia koko seudun kehitykselle.

4. EI: Mielestäni se olisi yhdenvertaisuuden vastaista. Ymmärrän hyvin tarpeen, mutta emme voi tukea vahvasti omistamiseen ja omaisuuteen liittyvässä asiassa vain osassa maata omistavia. Peruskorjauksia/saneerauksia voi mielestäni tukea periaatteellisesti, mutta sen pitäisi tapahtua samoin periaattein koko maassa ja silloin siihen ei olisi enää taloudellisia mahdollisuuksia. Samoin se asettaisi eriarvoiseen asemaan remonttia tarvitsevan omakotitalon omistajan.

5. KYLLÄ: En osaa sanoa, mikä on paras ja järkevin keino. Luulen kuitenkin, että ilmastonmuutoksen torjumisen yhteydessä kiinteistöjen energiategohkkuuden lisäämien tai ylipäättään ilmastonmuutoksen kannalta hyvien energiaratkaisujen etsiminen tulee olemaan tärkeässä roolissa.

6. Tutkimuksen lisääminen. Rakentamistapaohjeiden läpikäyminen ja uudistaminen tarvittaessa. Neuvonnan ja ohjauksen lisääminen etenkin korjausrakentamisen kohdalla. Rakentamisen laadunvalvontaan liittyvän koulutuksen lisääminen.

Keskusta Ari Tornainen

1. KYLLÄ Valtio: Esimerkiksi valtio voi lainsäädännöllä rajoittaa sähkönsiirtomaksujen korotuksia. Valtio määrittelee kiinteistöverojen ala- ja ylärajat. Ensi eduskuntakaudella tehdään kiinteistöverouudistus ja siinä tulee ottaa myös nämä asiat huomioon.

Kunta: Kunta voi säädellä, ettei nosta kiinteistöverojaan. Kunta voi määritellä myös energiamaksujen suuruuksia omalta osaltaan. Kunta voi huomioida nämä asiat kaavoituksessa ja tonttitarjonnassa.

2. KYLLÄ: Kotitalousvähennysoikeus kuuluu mielestäni kaikille asunnon omistajille.

3. KYLLÄ: Sitä voidaan tehdä valtakunnallisella, maakunnallisella ja kunnallisella tasolla etenkin kaavoituksen eri tasoilla. Esimerkiksi MAL- sopimuksilla. MAL -sopimuskäytäntöä tulee laajentaa koskemaan myös keskisuuria kaupunkipunkteja, sekä maakuntakeskuksia että seutukaupunkeja. MRL:n kokonaisuudistuksesta on tehtävä joustava ja salliva.

4. KYLLÄ: Rakennukset on voitava peruskorjata ajallaan.

5. KYLLÄ: Energiategohkkuusremonteilla voidaan vastata myös ilmastohaasteisiin ja -tavoitteisiin. Remonteilla parannetaan myös asumisviihtyvyyttä. Remonteilla saadaan säästöjä energiakustannuksissa.

6. Kaikkien rakennusten peruskorjaukset on tehtävä ajallaan ja riittävän ajoissa.

Kaikki rakennukset vaativat jatkuvaa pientä huoltotyötä. Kiinteistön hoitoon ja -huoltoon on panostettava nykyistä enemmän. Talotekniikka on huollettava ja pidettävä kunnossa.

VAALIGALLUPIN KYSYMYKSET:

1. Voisiko valtio tai kunta tehdä jotain asumiskustannusten jatkuvalle nousulle?
2. Pitäisikö osakkaiden voida hyödyntää kotitalousvähennystä myös taloyhtiön remonteissa?
3. Voidaanko poliittisella päätöksenteolla mielestäsi vaikuttaa maamme eri osien asuinympäristöjen kehittymiseen?
4. Onko yhteiskunnan tuettava muuttotappioalueiden asunto-osakeyhtiöiden peruskorjauksia/saneerauksia?
5. Pitäisikö valtion tai kuntien tukea enemmän kiinteistöjen ja asuntojen energiatehokkuusremontteja?
6. Oletko huolissasi rakennetun ympäristömme terveellisyydestä ja turvallisuudesta seuraavissa eri kiinteistötyypeissä?
Mitä asian parantamiseksi voitaisiin tehdä?

Kokoomus Jukka Korpa

1. KYLLÄ Valtio: On varmistettava, ettei energian hinta nouse. Kiinteistöveron taso on pidettävä matalana. Asumistukijärjestelmä on uudistettava sellaiseksi, ettei se tue kustannusten nousua. Kunta: Voi varmistaa, että oman asuntotarjonnan vuokrat ovat kohtuulliset. Kiinteistöveron taso on pidettävä matalana.

2. KYLLÄ: Useissa taloyhtiöissä on massiivinen korjaustarve ja kansalaiset ovat eriarvoisessa asemassa, kun vähennysoikeutta taloyhtiöissä ei ole.

3. KYLLÄ: On edistettävä alueiden elinvoimaa keskittämisen sijaan. Kaavoitusta on tehtävä joustavammaksi.

4. EI

5. EI: Ei tukia. Remontit ovat omistajan vastuulla.

6. Olen huolissani kauttaaltaan kiinteistöjen terveellisyydestä ja turvallisuudesta. Tarvitaan lisää toimia, joilla varmistetaan peruskorjausten ja uudisrakentamisen laatu.

Vihreät Aleks Laine

1. KYLLÄ Valtio: Asumiskustannukset ovat nousset hyvin korkeiksi. Valtio voisi veroilla ja muilla muutostuilla tukea uusiutuvan energian, energiatehokkuuden ja kiertotalouden käyttöönottoa. Esim. siirtymisessä maalämmön ja auronkopaneelien käyttöön.

Kunta: Kunnalla on monia keinoja vaikuttaa asumiskustannuksiin. Kiinteistöveroprosentti on näistä merkittävimmistä päästä. Kiinteistöverolla kunta rahoittaa tuottamia palveluita. Monen kunnan taloustilanne on vaikea, joten kiinteistövero onkin kuntien työkalupakissa merkittävässä roolissa, sillä sitä on hankala kiertää ja se on helposti ennustettava. Asumiskustannuksia voitaisiin hillitä varmistamalla, että kiinteistövero perustuu kiinteistön todelliseen arvoon ja siirtymällä verottamaan ensisijaisesti maapohjan arvoa.

2. KYLLÄ: Ilmastomuutoksen torjumisella on kiire. Siksi myös taloyhtiön osakkaiden pitäisi voida hyödyntää kotitalousvähennystä remonteissa, jotka kohdistuvat esimerkiksi lämmitystavan muuttamiseen vähäpäästöisemmäksi tai energiatehokkuuden parantamiseen.

3. KYLLÄ: Aluepolitiikalla voimme vaikuttaa maamme eri osien asuinympäristöjen kehittymiseen. Koulutuspaikat ja hyvät liikenneyhteydet ovat tässä avainasemassa. Samoin hyvästä peruspalveluverkosta huolehtiminen.

4. EI: Yhteiskunnan on tuettava muuttotappioalueita ja ehkäistävä alueellista eriarvoistumista, mutta ei tukemalla suoraan asunto-osakeyhtiöitä vaan panostamalla seutukuntien elinvoimaisuuden kehittämiseen.

5. KYLLÄ: Energiategokkuusremontteja pitäisi tukea veroilla ja muutostuilla, esim. korottamalla kotitalousvähennystä niiden osalta. Ne paitsi säästävät rahaa, mutta myös auttavat taistelussa ilmastomuutosta vastaan.

6. Olen huolissani koko rakennetun ympäristömme terveellisyydestä. Ei kenenkään pitäisi joutua kärsimään sisäilman huonosta laadusta, mutta kovin yleistä se on. Rakentamiskäytäntömme eivät selvästikään ole toimivat, niitä pitäisi muuttaa. Ja tehostaa rakentamisen valvontaa. Mutta ennen kaikkea haluaisin edistettävän puurakentamista.

Kristillisdemokraatit Liisa Ahonen

1. KYLLÄ Valtio: Tukemalla lapsiperheille rakennettavia asuntoja.

Kunta: Hillitsemällä kiinteistöveroja sekä pitämällä tonttien vuokrahinnat kohtuullisena.

2. KYLLÄ: Tämä tukisi myös ikäihmisten asumista omassa kodissaan.

3. KYLLÄ: Tukemalla erilaisia asumismuotoja.

4. (Ei vastausta)

5. KYLLÄ: Tämä säästää kiinteistöjen lämmitys- ja huoltokustannuksia

6. Huolehdittaisiin rakennusten kunnossapidosta ja remonteista ajallaan, käytettäisiin ilmastointilaitteita oikein.